

"Pozivam Vas, da takoj potrebno ukrenete in sicer: 1. radi odpisa davka. Da se lahko davek odpiše, napraviti je seznam tistih poljedelcev, katerim se je povzročila škoda. Iz seznama mora biti razvidno: a) ime poškodovanca, b) bivališče (hišna številka), c) ali je toča, oziroma neurje uničila ves pridelek ali samo en del prideleka. V zadnjem slučaju se morajo navesti številke parcel, katerih kulture so uničene ali poškodovane, nadalje vrsta kulture in koliko žetve se je pričakovalo, koliko odstotkov žetve pa je toča uničila. 2. Nadalje je kmete opozoriti, da je podpisani urad nabavil s Prekmurja semensko ajdo. Treba je, da občina najnujnejše poroča, koliko semenske ajde potrebuje za vse prizadete v občini. 3. Prehranjevalni urad okrajnega glavarstva je dal za posebno prizadete in uboge poljedelce na razpolago 100.000 K. Opozarja se na to občinska predstojništva s povabilom, da naznani semkaj one občane, katerim sta neurje in toča povzročila posebno veliko škodo in ki si vsled pomanjkanja sredstev ne morejo preskrbeti semenske ajde ali drugih semen, ali pa trpe vsled poškodb po toči pomanjkanje."

Pozivamo tem potom vse občinske tirade, da takoj naznani pristojnemu okrajnemu glavarstvu škodo, povzročeno po toči in neurju in da pri vsakem posamezniku na licu mesta ugotovijo, koliko odstotkov pridelekov je uničenih in koliko je treba podpore. Posesnik pa, ki bo zamudil prijavo, bo kriv, če se mu ne bo odpisal davek in ne bo dobil semenskega zrnja.

Slovensko ljudstvo v krajih, katerih ni zadela toča, pa prosimo, da daruje za uboge poškodovane brate in sestre na Dravskem polju in v Slovenskih goricah. Kdor hitro da, dvakrat da. Denarni prispevki se naj pošiljajo na naslov: "Slov. kmetijska zveza, Maribor, Cirilova tiskarna." Na odrezek naj vsakdo napiše, da je za poškodovance po toči. Živila pa se naj pošljejo naravnost na okrajna glavarstva v Mariboru in Ptuj.

Tajništvo Slov. kmetijske zveze v Mariboru.

Politični ogled.

Jugoslavija. O obisku regenta Aleksandra v Hrvatski in Sloveniji so prav lepa pisali tudi beograjski listi. Kraljevič sam se je iz Beograda zahvalil brzojavnim potom hrvatskemu banu ter predsedniku Slovenije za navdušeno pristrani sprejem. Celi obisk našega vladarja je nad vse ugodno vplival glede udržitve naše države na znotraj, pa udi vsem sedmim državam je dokazal, da je SHS kraljevina nekaj nerazdružljive edinega. Za regentom so se vrnili v Beograd tudi poslanci, začele so se seje narodnega predstavništva, na katerih se pred vsem obravnava volilni zakon. Demokracija (liberalci) bodo stavili v parlamentu predlog, da se uzakoni že znani "kancelarparagraf."

Italija. Notranje politične razmere v Italiji so se zadnje dni zelo poostrele. Povsod po Italiji po večjih mestih in tudi po deželi so na dnevnem redu ustaje delavskih mas, ki se doigravajo med prelivanjem krvi ter smrtnimi žrtvami. Tem vstajam pa sledijo štrajki brez konca in kraja. Tudi na Trst so se že razširili upori italijanskega vojaštva in generalni štrajk. Poslanci v italijanski zbornici ostro grajajo nastop vlade napram Albaniji in glede jadranskega vprašanja. Menda se bodo začela zopet pogajanja med Italijo in Jugoslavijo v svrhu pravnave glede Reke in Jadrana. Tudi na Reki strašno vre med tamšnjim prebivalstvom, ki je naveličano D'Annunzijeve strahovlade. Iz Albanije bodo pa odnesli Italijani pošteno razbite glave in sramoto.

Avstrija. Nova avstrijska vlada bo sestavljena iz treh glavnih strank. Volitve v avstrijsko narodno skupščino pa bodo 17. oktobra t. l. Po Avstriji, osebno Nižje-Avstrijskem, se zelo širi stavka poljskih delavcev.

Nemčija. Nova nemška vlada, na čelu jej dr. Kancler in vodja nemškega centra (združenih kršč. strank) Fehrenbach se je že predstavila novi nemški državni zbornici. Nemški finančni minister je sam priznal, da znaša ves dolg Nemčije 265 milijard mark.

Rusija. Boji med ruskimi boljševiki in Poljaki se nadaljujejo. Poljakom se godi slaba, ker je njihova armada v popolnem razsulu, nima nobene odporne sile več in neprestano beži na celi črti pred prodirajočimi boljševiki. Ruske čete so že prekorale galisko mejo in ogrožajo Lvov. Poljaki prosjačijo za pomoč pri ententi, naj zastavi oni svojo pomoč; da ustavi boljševiško povenjen preko Poljske. Tudi Rumunija je proglasila splošno mobilizacijo, ker so se obrnile boljševiške čete, ki so zasedle Ukrajino, proti novi rumunski meji z namenom, da zasedejo Besarabijo.

Kmetska zveza. Naznanila.

Sredi Kmetske zveze. V nedeljo, 11. julija, bo v Guštanju na Koroškem po sv. opravilu shod Kmetske zveze. Govori urednik M. Krajnc.

Zborovanje Jugoslovanske kmetijske zveze za vse slovenske pokrajine bo ob priliki orlovskega tabora dne 2. avgusta ob 10. uri dopoldne v Mariboru v dvorani kazine. Vsaka krajevna organizacija je

obvezna, da pošlje na vsakih 50 članov vsaj enega zastopnika. Na zborovanju bo govoril minister dr. A. Korošec.

Poročila.

Sv. Lenart nad Laškim je ena naših najbolj zavednih župnij. Ta župnija je bila prva, ki je podpisala majniško deklaracijo. Odkar imamo Jugoslavijo, so priredili tam že tri shode. Zadnje "Hedelo" 4. julija smo imeli četrti, krasno obiskan shod. Priredila ga je Kmetska zveza. Govornik M. Krajnc je opisal delovanje Kmetske zveze zlasti na gospodarskem polju. Somišljenik Deželak od Sv. Miklavža je predlagal naslednje resolucije, ki so bile soglasno sprejete: 1. Zahtevamo, da se najvišje cene ne določajo enostransko samo živini in poljskim pridelekom, ampak ravnotako vsem potrebščinam, ki jih mora naša kmetijsko ljudstvo kupiti. 2. Cene kozam naj se zenačijo cenam živine, da se tako znižajo neznosne cene usnja. 3. Dohodninski davek naj se začne se le pri dohodku 12.000 K. 4. Obsojamo najostreje veri in Cerkvii sovražni šolski načrt liberalnega "Prosvetnega odbora." 5. Zahtevamo, da imajo krajni šolski odbori pravico določevati, ali naj bo v šolah njihovega okoliša poldnevni ali celodnevni pouk. 6. Zahtevamo široko samoupravo in žensko volilno pravico tudi za konstituantno. 7. Odločno odklanjamo takomenovani "kancelarparagraf", ki nam ga hočejo vsiliti liberalne stranke ter zahtevamo za svoje duhovnike tisto svobodo govora, kakor jim jo daje Cerkev, ki ima edina pravico duhovnikom v hiši božji ukazovati.

Za Kmetsko zvezo so poslali pristaši občine Kapela po zaupniku Francu Eilecu 102 K.

Mladinska organizacija.

Prireditve v Jarenini. Dne 4. julija se je v staroslovenski Jarenini zbral cvet slovenskega ljudstva Slovenskih goric. Dopoldne se je vršil dekliski shod za obmejne kraje. Cerkvni govor je imel naš narodni buditelj dr. Ewald Vračko. Na dekliskem taboru, kateremu je predsedovala Anica Krenova, sta nastopila kot glavna govornika: Cilka Krekova iz Ljubljane (sestra rajnega dr. Kreka) in profesor dr. Capuder iz Maribora. Govorile so še številne zastopnice dekliskih zvez iz vseh obmejnih župnij. Isti dan popoldne se je na občinskem travniku vršila velika orlovska prireditve. Taborišče, na katerem se je zbralo 2000-3000 ljudi, je bilo lepo okrašeno. Sodelovali so ti-le odseki: Orle in Orlice iz Maribora, Sv. Križa nad Mariborom, St. Ilja, Orle iz Smartina pri Vurbergu in iz Jarenine. Ljudstvo je z zanimanjem zasledovalo telovadbo Orlov in Orlic, prav posebno pa obeh vrst naraščaja. Vse oči so bile obrnjene na malega štiriletnega Orliča, Kosovega Karleka, ki se je prav moško sukal. Nastop vseh vrst je napravil na občinstvo globok utis. Orli in Orlice so se splošno priljubili. Na taborišču sta govorila urednik br. Zebot in prof. dr. dr. Capuder. Da je slavnost lepo uspešna, je mnogo pripomogeti dobro izvežban jareninski pevski zbor, godba iz St. Petra in staroznana gostoljubnost vrlih Jarenincev in Jarenincev. Slavnosti so se udeležili naši obmejni župani, poverjenik dr. Verstovšek, vladni komisar dr. Leskovar in mnogo Mariborčanov.

Slavnost v St. Ilju. Dne 8. sept. bomo obmejni Slovenci obhajali 10letnico otvoritve Slov. doma in obenem veliko proslavo osvoboditve obmejnih krajev izpod tučevega robstva. Slavnost bo združena s telovadbo Orlov in Orlic. Naša društva v severnem delu Slovenije prosimo, da nas obiščejo in za 8. september ne vprizoriijo kake večje prireditve. — Slavnostni odbor.

Dekliski in ženski tabor pri Sv. Ignaciju na Pohorju. Dekleta in žene Dravske doline in Pohorja od Maribora do Dravograda! Pridite! Spored smo naznanili že v zadnjem "Gospodarju": Procesija z Najsvetejšim, pridiga, sv. maša, zborovanje zunaj cerkve, litanije. Dozdaj se je priglasilo že 13 govornic iz 11 župnij. Tudi žene nastopijo. Zelezniška zveza tja in nazaj je nad vse ugodna. Vsaka bo lahko že isti dan doma. Upamo, da bo naš dekliski in ženski tabor pri Sv. Ignaciju uspel nad vse sijajno! Pridite!

Teharje pri Celju. Orlovski tabor pri nas je prav lepo uspel. Ob 8. uri zjutraj je pričakoval domači odsek bratska društva pri krasnem in umetniško napravljenim slavalokom. Kmalu je prišel sprevod iz Celja, krasna vrsta mladih in krepih moči na čelu konjenice, nato dobro izvežbana železničarska godba iz Ljubljane, za godbo zastave, člani okoli 120 v krojih, naraščaj čez 50 v krojih, Orlice, gojenke, dekleta v narodnih nošah in končno dva okinčana vozova. Pozdrav je bil kratek, bratsko iskren. Sprevod se je vil nato proti novi farni cerkvi, kjer je bilo nešteto domačinov in gostov, raz hiš pa so plapolale slovenske trobojnice. V cerkvi je blagoslovil mil. g. epat iz Celja novo zastavo teharskega Orla; delo, ki je v čast g. arhitektu Vurniku, č. šolskim sestram v Mariboru in ponos teharskega Orla. Cerkvni govor je imel č. g. župnik Gomilek, njegov govor je segal mladini v srce. Po sv. maši se je sprevod podal na telovadišče. Teharski Orli so prikoralali s starodavno zastavo Mlinarjevega Janeza, z znamenjem teharske svobode in plemenitosti. Tabor je otvoril brat Tratnik, pozdravil navzoče, predvsem pa staročastni znak Teharčanov, zastavo Mlinarjevega Janeza, ter podal besedo slavnostnemu govorniku dr. Puntarju iz Ljubljane. Kakor pada zlato pšenično zrno v sveže razorano njivo, tako so padale besede v mlada srca, da obrodijo sad krščanskega življenja in dela. Po-

poldne ob treh se je vršila javna telovadba, kjer je pokazalo celjsko orlovsko okrožje svoje delo in moč. Do viška pa je priklopelo navdušenje pri svodni telovadbi, pri kateri se je prav posebno odlikoval brat Kermavner. Naprej teharski Orle.

Dva nova telovadna oddelka. V St. Ilju v Slov. gor. so ustanovili Orle in Orlice. Orlem načeljuje trgovčev sin br. Drago Swaty, Orlicam pa s. Dragica Hamc.

Tedenske novice.

Rojstni dan kralja Petra. Prihodnji ponedeljek dne 12. julija obhaja Njegovo Velikanstvo naš kralj Peter svoj rojstni dan, ki je zajedno državni praznik. Po vseh cerkvah naše širne kraljevine se bodo ta dan vršile slovesne službe.

Regent odlikoval slovenske Orle. Regent Aleksander je ob priliki svojega poseta v Sloveniji odlikoval tri člane OZ, in sicer: br. Josipa Pirca, predsednika OZ, z redom sv. Save IV. razreda, dr. Pavla Kržan, načelnika OZ, in br. Hvale Jožela, člana Zveznega vaditeljskega zbora z redom sv. Save IV. razreda.

Župnik Andrej Podhostnik. Dne 3. t. m. je v visoki starosti 75 let umrl mnogozaslужni g. Andr. Podhostnik, župnik v Rečici v Savinjski dolini. Rojen je bil leta 1845 pri Sv. Barbari v Halozah in v mašnika posvečen leta 1876. Kot kaplan je služboval pri Sv. Rupertu nad Laškim, na Prihovi, na Tinjah, pri Sv. Juriju ob južni žel. in v Mozirju do l. 1891, ko je bil imenovan za župnika v Dramljah, kjer je služboval do leta 1906, ko je postal župnik v prijazni Rečici. Njegov pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 5. julija. Gorečemu dušnemu pastirju svetila večna luč!

Odvetnik dr. A. Juvan je otvoril svojo pisarno v Mariboru na Aleksandrovi cesti, telefon št. 333. Kdor rabi pravne pomoči, naj se obrne do tega zagovornika.

Narodno romanje v Dolino pri Grabstanju. V nedeljo dne 4. julija se je vršilo v Dolini pri Grabstanju v bližini Celovca. Udeležba je bila velikanska, navzočih je bilo gotovo do 4000 oseb, veliko žensk v lepih narodnih nošah, med drugimi tudi v ziljanskih, zlasti so pa vsled svoje izvanrednosti padale v oči rožanske narodne noše. Sv. opravilo je daroval na prostem pred cerkvijo mil. gospod prošt tinjski Gregor Einspieler. Po opravilu se je vršil shod pred cerkvijo, katerega je z lepim nagovorom otvoril domači župnik pokrški g. Weiß. Za njim so govorili dr. Cemer iz Borovlj, g. župnik Arnuš in Kotmarevesi, dr. Lenard iz Maribora in neko dekle v narodni noši. Zlasti se je g. Arnuš izkazal kot neprekosljivega ljudskega govornika, ki je s svojim sarkastično šaljivim govoru dosegel izvanreden uspeh, slednjič so se množice razšle polne navdušenja.

Tabor v St. Janžu v Rožu. Istega dne se je vršil v stari narodni trdnjavi St. Janž v Rožu velik ljudski tabor. Po sveti maši na prostem polju je bilo zborovanje. Glavni govornik je bil dr. Rožman, ki je govoril o Orlih in Fr. Sušnik je pojasnjeval jugoslovansko strokovno zvezo. Po zborovanju je bil nastop Orlov in Orlic.

Propagandna pisarna. Papirji iz nemške propagandne pisarne za velikovski okraj, ki je bila menda nastanjena v Sent Vidu ob Glini so na doslej nepojasnen način prišli v roke Slovincem in "Mir" je pričel priobčevati listine, ki razkrivajo nemško organizacijo in tajno propagando med Slovinci v pasu A. Za Nemce je to silno hud udarec.

Slovenskim dekletom v mariborskem okraju. Prosimo Vas, da že sedaj začnete plesti vence za orlovski tabor v Mariboru. Venci iz zimzelena, "žin-gerla" in drugega zelenja se v hladnih kletih držijo po 14 dni do 3 tedne. Marifine družbe in Dekliske zveze prav posebno prosimo, da začnejo po vseh župnijah z veliko vnemo pripravljati vence. Mladenice in može pa prosimo, da vence nekaj dni pred 29. julijem pripeljejo v Maribor. Pojasnila daje Pisarna za I. slov. orlovski tabor v Mariboru, Koroška cesta št. 1. I. nadstropje.

Po mariborskem okraju pobira podpise pri županih nek velik mož in pravi, da se gre proti carini. Poleg tega agitira za preperelo Samostojno ter zabavlja na vse pretege čez dr. Korošca in našo stranko. Tako nam poroča župan iz mariborske okolice. Po svojih ljudeh smo izvedeli, da ta agent ni nihče drugi nego brezposelni šafar Schnuderl. Če bi tukaj res šlo za carino, ne bi nič rekli, a gre se samo za politično agitacijo. Našim ljudem povemo, da je naša stranka na merodajnih mestih glede carine itak vse storila. Samostojna bo razglasila: toliko in toliko županov je na strani Samostojne. Ne nasedite takim agentom.

Poroča. Poročil se je v Ljutomeru g. J. Stuhec, tržan z vrlo Marifino družbenko Tjilko Bredanovo na Kamenščaku. Gostje so se pri bogato obloženi mizi spomnili tudi Dijske kuhinje v Mariboru ter nabrali znesek 62 K. Bog plačaj vsem! Novoporočencema obilo sreče! — V Breznu ob Dravi se pa je 19. junija poročil posestnik Fr. Jencič z gđ. Marjico Sonns, hčerko prejšnjega posestnika iste hiše. Bilo srečno!

Umrla je 5. julija t. l. v javni bolnici gospa Ana Gorup, soproga paznika v moški kaznilnici. N. p. v miru. Zavedni primorski rodbini pa naše sožalje.

Ludovik Kresnik, znani voditelj štajerčijancev, je umrl v Črešnjevem pri Slov. Bistrici dne 2. julija. Pokojnik je bil mnogokrat kandidat nemškutarske

stranke za državni in deželni zbor proti slovenskim kandidatom, pa je vsakokrat propadel. Ko so ustanovili Samostojno kmetijsko stranko, je bil njen goreč pristaš in agitator.

Doslednost socialnih demokratov. V Jugoslaviji in v Avstriji se socialni demokratje strogo držijo osemurnega delovnika in bi lopnili po vsakem, ki bi si drznil staviti kak predlog, da bi se v raznih obratih kot v rudnikih, tovarnah itd. uvedel namesto osemurnega n. pr. deseturni delovni čas. Zahtevajo še celo, da bi se uvedel osemurni delovnik še celo za dekle, hlapce in težake v poljedelstvu. Ne tako v drugih državah. V Rusiji so n. pr. uvedli boljševiki, ki so vendar polnokrvni rdečkarji najčistejše pasme, 12-urni delovni čas, v Nemčiji so socialni demokratje iz lastnega nagiba predlagali in tudi uvedli v nekaterih obratih 10, v nekaterih še celo 12-urni delovni čas. V dunajskem občinskem zastopu je predlagal finančni referent socialni demokrat Breiter sledeče: „Mesna občina ne more prevzeti nobenih višjih bremen, nasprotno, znižati bo morala število uslužbencev na ta način, da bo odpustila iz službe vse mlajše občinske uslužbenke. Morala bo tudi uvesti 10 ali 12 urni delovni čas.“ Taka je doslednost socialne demokratije!

Nesramnost brez primere. Prijatelj lista nam pripoveduje: V petek, dne 2. julija sem se vozil iz Ptuj v Maribor. V Cirkovcah vstopi kmet, ki ves očičen pripoveduje o strašni toči, ki je zadela dne 27. julija Dravsko polje. Mož se je zjokal pri pripovedovanju, da ima za svoje osmere male otroke in za starega očeta-prevžitarja živel samo še za 14 dni. „Denar, ki mi ga je žena za čas vojske dala na stran, je že ves porabljen za davke, popravilo in nakup gospodarskih potrebščin, za obleko in obuvale družine. Kaj si bom siromak sedaj počel?“ Vsem se je smililo. Le nek rdečkar z rjavo brado ni imel nujnejšega posla, nego da je zalučal trpinu-kmetu psovko v obraz: „Prav se vam zgodi. Vse bi vam moralo potolči.“ Preodkrit sovražnik kmetkega stanu je sicer dobil takoj zasluženo plačilo in je moral zginiti iz dotičnega voza, a značilno je kako „ljubi“ naše kmetstvo ljudstvo socialni demokratje in komunisti. Soditi po zunanosti, je bil mož, ki je tako nesramno žalil cel kmetki stan, eden izmed rdečih voditeljev. In ti ljudje se še vsmelijo prihajati na deželo farbat naše ljudstvo...

Toča ni pobila samo mariborske okolice in Dravskega polja, ampak tudi pretežno večino vinogradov v Sremljah pri Brežicah.

Toča v Kotljah na Koroškem. Dne 25. junija t. l. je bila v Kotljah strašna nevihta s točo. Toča se je vsipala debala kot orehi in kurja jajca ter je v nekaj trenutkih vse pobila in uničila. Ker se tukaj žetev še ni pričela in je bilo še vse žito na polju, je nas zadela ta velika nesreča tem bolj občutno. Škoda je ogromna. Dali so jo ceniti po veččakih in znaša z ozirom na sedanje cene 3.700.000 K. Ubogo ljudstvo, kako naj si pomaga? Ni živeža, ne sredstev, da bi se ga dobilo.

Plosarska nedelja v Breznu ob Dravi bo letos 11. julija z dvojno službo božje ob 6. in 10. uri s procesijo. Darovanje bo za nov cerkveni tlak. — Nedeljo dne 18. julija bo Dekliški in ženski shod za Brezno, Ribnico, Remšnik in okolico pri Sv. Ignaciju na Rottenbergu, fara St. Lovrenc.

Vprašanje šmarskemu „samostojnemu“ advokatu dr. Zabukovšku. V kakšne kulturne namene ste blagovolili nakloniti znesek 400 K, ki ste ga dne 5. junija prejeli od več naših pristašev in o katerem ste izjavili, da ga načete ohraniti zase? Ali ste ga že odpotali in kam? „Za staro pravdo“?!! — Radovednež.

Važno za potnike. Po naši državi ne rabijo potniki nobenih posebnih potovalnih listin, zadostuje, da se vsakdo izkaže s kako osebo legitimacijo.

Drva za družine padlih oficirjev, voj. uradnikov in podoficirjev. Gospod minister vojne in mornarice je odobril, da se do nadaljne odredbe lahko izdajajo drva iz vojaških skladišč družinam oficirjev, voj. uradnikov in podoficirjev, ki so umrli oziroma padli v teku zadnjih vojn, i. s. se bodo izdajala drva v onih množinah, kakor oficirjem (po zakonu o ustrojstvu vojske). V poštev prihajajoče osebe naj se zglašijo do najkasneje 15. julija 1920 pri komandi mesta Maribor.

Drž. posredovalnica za delo, podružnica Maribor, sporoča, da se je v času od 1. januarja 1920 do 30. junija 1920 poslužilo zavoda 6278 strank in sicer 2551 delodajalcev in 3727 delojemalcev. V teh 6 mescih je bilo posredovanih 1568 služb. — Državna posredovalnica posluje za vsakogar povsem brezplačno dnevno od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. Na razpolago so vedno delavne moči najrazličnejših poklicev. Dopisi naj se pravilno frankirajo in za odgovor prilagajo znamke.

Osnovni pojmi opisne geometrije. Sestavil F. Teran, profesor na državni realki v Ljubljani. Cena z doklado vred 45.60 K. Založila Jugoslovanska knjigarna. To je prva slovenska knjiga opisne geometrije. Realcem, posebno iz 4. in 5. razreda, realnim gimnazijcem, obrtnim šolam in tehnikom bo vrlo dobrodošla.

Gospodarstvo.

Občni zbori Kmetijskih podružnic. Kmetijske podružnice naj skličejo občne zборе z dnevnim redom: Volitev delegatov. Občni zbor se pravilno zglaši, če je 14 dni prej objavljen v „Kmetovalcu“.

Gospodinski tečaj po deželi. Poverjenišvo za kmetijstvo priredi tudi v letu 1920–1921 več gospodinskih tečajev po deželi, ki imajo pričeti jeseni in trajati po 10 tednov. Prvi tečaj se vrši od 18. oktobra do 24. decembra t. l. in drugi tečaj od 3. januarja do 15. marca 1921. Za te tečaje lahko prosijo županstva, župni uradi, kmetijske podružnice in druga društva. V gospodinski tečaj se sprejema po 16 do največ 20 udeleženk. Stroške za prehrano (kosilo) nosijo dekleta, stroške za učiteljice in učne pripomočke prevzame poverjenišvo za kmetijstvo, potrebne prostore s pritlikinami za tečaj in za dve učiteljici, kakor tudi potrebna drva pa mora poskrbeti dotično županstvo, župni urad, društvo itd. Imenovani interesi, ki želijo prirediti letošnji jesen ali po zimi gospodinski tečaj, naj se obrnejo na poverjenišvo za kmetijstvo v Ljubljani zadnji čas do 20. t. m.

Konjerejski sosvet. Pri poverjenišvu za kmetijstvo je bil ustanovljen konjerejski sosvet, ki ima nalogo, dajati poverjenišvu nasvete, kako se naj pospešuje konjereja in kako se naj preskrbujejo sredstva za ta namen, kako se naj ustanavljajo, in vzdržujejo konjerejski zavodi, kako naj se nabavljajo plemenski konji, kako se naj določajo državne podpore za konjereje, določevanje in razdeljevanje vsakoletnih premij in končno, kako se naj uredi promet, oziroma kupčevanje s konji, kot: konjski sejmi, izvoz in uvoz konj itd. Konjerejski sosvet bo oddajal mnenja o načrtih za zakone, ki se tičejo konjereje.

Cebelarjem! V nedeljo dne 11. julija t. l. ob 3. uri popoldne bo čebelarstvo predavanje pri Kumru v Slatinah, občina Smartno ob Paki. Predavatelja gg. Pečar in Piki. Cebelarji Savinjske doline pridite v obilnem številu!

Davek na vojne dobičke. „Gospodar“ je že pisal svoj čas o potrebi uvedbe davka na vojne dobičke. Vojnodobični davek so upeljali, vendar v tako nerodni obliki, da bi bil izzval, ako bi ga bila izvajala davčna oblast, upor srednje stoječega ljudstva na deželi. Potom tega davka bi bili že itak preobdačeni kmetje še bolj priviti z davčnim vijakom, ker ta vojno dobična postava je prištevata tudi srednjega kmeta med vojne dobičkarje. Hvala Bogu, slednjič je finančna oblast vendarle uvidela kozla, katerega je ustrelila z novim davkom na vojne dobičke, ministristvo financ je odredilo brzojavnim putem, da se naj ustavi takoj vsako poslovanje zakona o davku na vojne dobičke.

Finančni minister Stojanovič je obljubil, da bo predlagal, da se zviša takozvani eksistenčni minimum glede dohodninskega davka za 100%, torej na 3200 K, med tem ko se je začenjala odmera dohodninskega davka dosedaj pri 1600 K.

Letošnja svetovna žitna letina. Letošnja svetovna žitna letina ne bo zadostovala potrebi. Le malo je držav na svetu, katere bodo pridelale za svoje prebivalstvo dovolj žita. Francija, Romunija, Ukrajina in Madžarska se bodo mogle same prehraniti, koliko žita jim bo preostalo za izvoz, se še ne ve. Amerika letos ne bo mogla z žitom oskrbovati Nemčije, Avstrije in Italije, Argentina, Kanada in Indija bodo morale z žitom zalagati Anglijo. Rusija, katere bi mogla vsa Evropo zalagati z žitom, vsled prometnih ovir ne bo prišla v poštev. Iz naše države se bodo mogle izvažati sledeče množine žita: pšenice 1 milijon meterskih stotov, ječmena 1½ miliona, ovs 800.000 meterskih stotov in koruze 7 milijonov meterskih stotov. Žitne cene na svetovnem trgu ne bodo padle, nasprotno, bodo narastle. Ako računamo pšenico po 600 K, ječmen po 500 K, oves po 350 K in koruzo po 400 K meterski stot, znaša vrednost preostanka našega žita 4 milijarde kron, ako pa vzamemo v poštev svetovne cene, dobimo 6 milijard kron. Izkupilek za izvažano živino bo letos znašal 3½ milijarde kron, torej bomo izvažali za 9 milijard kron. Te ogromne številke niso morda kako domišljija, mar več temeljijo na poprečnih podatkih zadnjih 10 let pred vojno. Ako bo naša izvozna politika pametna in ako ne bodo imeli židje svojih rok vmes, bo naš izvoz zelo dvignil vrednost našega denarja, ugled naše države in blagostanje državljanov.

Carina za fižol je znižana od 100 dinarjev na 20 dinarjev za 100 kg.

Cena sladkorja je padla od 80 K 1 kg na 60 K 1 kg. V Zagrebu se dobi sladkor že po 48 K kilogram.

Gospodarska zadruga za Maribor in okolico naznanja svojim članom, da ima v zalogi večjo množino podplatov in gornjega usnja. To usnje se bo delilo od ponedeljka naprej in sicer v Vetrinjski ulici štev. 9.

Dražnja in cene v Avstriji. Tudi v Avstriji se opaža stalno padanje cen. Pšenica stane 1500 K met. stot, rž 1000 K, ječmen 900 K, svinjsko meso 150 do 160 K kilogram, govedina 100–130 K, salame po 100 K, perutnina 150–200 K, cene za jajca so padle od 7–8 K na 4–5 K za komad; krompir, ki je stal še pred nedavno 8.60 K, stane sedaj 5–6 K kilogram, grah 35 K, leča 40 K in sladkor 140–160 K 1 kilogram.

Seno in krmljenje konj. Mnogo je še kmetovalcev, ki menijo, da je za konje vse seno, tudi takome novano kisló seno, katero je zrastle na močvirnih ali sploh na vlažnih travnikih. To pa ni res. Konjem je treba pokladati v primernih množinah tečno seno, torej takšno seno, ki je bilo pokošeno, ko je bila trava v najlepšem cvetju, nepokvarjeno in pa že povreto ali izpoteno seno. Vsako seno se namreč, ko ga pospravimo na kup ali v sklad pod streho, izpoli ali zavre (to veetje traja kake štiri tedne) in preden se ni izpotilo, naj se konjem ne poklada. Sveže, nepovreto seno je namreč težje prebavljivo in prizadeva

razne nadležnosti in tudi bolezní. Preveč sena — in naj je tudi prav dobro — ni treba dajati konjem, ker sicer jih napenja; tudi se po senu radi pote. Srednje težkim konjem zadostuje 5–7 kg na dan in ne več nego 1½ do 2 kg rezanice. Ko so konji zjutraj in opoldne povžili krmo, privoščí naj se jim nekoliko počitka, da lahko krmo prebavijo. Kadar se bliža čas težkega dela, treba, da jih več dni krmimo z izdatno krmo. Sploh moramo že od svoje mladosti ves čas dobro krmiti konja, če hočemo, da bo krepak in vstrajen pri delu.

Popis živine in vozov. Vlada je odredila, da se naj popiše po celi naši državi število živine, vozov in opreme. Ta popis bodo izvršila županstva pod nadzorstvom okrajnih glavarstev. Meseca septembra pa se bo lotila štetja živine in vozov še vojaška oblast, da dobi opogled, koliko ima naša država živine in vozov za slučaj vojne.

Slama za orlovski tabor. Pisarna I. slovanskega orlovskega tabora potrebuje 600 meterskih stotov slame in sicer od otepov. Kdor je ima na razpolago, naj vsaj do 15. julija naznani množino in ceno. Naslov: Pisarna I. slovanskega orlovskega tabora v Mariboru.

Dopisi.

Remšnik. Pri nas se je vršila Birma. Knezoški je prišel že zvečer prej iz Brezna. Za sprejem smo pripravili po skromnih močeh sedem slavolokov. Številno streljanje, mlaji in razni okraski so kazali ljudsko veselje nad visokim obiskom. Cerkev je bila ozaljšana z novim nastavkom na glavnem altarju, lepo dele domačega umetnika g. Sojca; orgle so bile popravljene z novim prospektom, venci in rožice so pričale o gorečnosti ljudstva za hišo Gospodovo. Na dan sv. birme se je zbralo obilo ljudstva v cerkvi, kjer je goreče molilo ter skrbno poslušalo pridigo g. nadpastirja. Birmanih je bilo 124.

Celje. Tukajšnji trgovci se kar ne morejo privaditi, da bi začeli z nižjimi cenami, ampak ravno nasprotno. Če se pa kdo predrne vprašati, kaj je z znižanjem cen, o čemur se toliko piše po časopisih, ga pa čisto po domače narahlijo. Zadnji čas opažamo, da so trgovci na deželi, kateri med časom vojne niso imeli toliko priložnosti, si kovati milijone, začeli že polagoma popuščati pri cenah, v mestu se tega ni poznati. Čudimo se le, da kmetje iz dežele še vedno nosijo svoj žuljevo prislužen denar mestnim krvošom, prezirajo pa domače trgovce, kjer bi mnogokrat kupili ceneje. Imamo v Celju trgovca, kateri je pred nedavnim prodajal sukno z dobičkom 150–200 K pri enem metru in zopet drugega, ki je „zaslužil“ pri 1 zaboji vžigalce okoli 2000 K (beri: dva tisoč kron)!

Gornja Savinjska dolina. Danes je stremljenje vsake pokrajine, ne dajati surovin iz rok, ampak jih izdelovati in izdelek prodajati. To mora biti načelo vsakega zdravega, narodno naprednega okraja. Ravno Gornja Savinjska dolina se spi v tem oziru. Koliko lesa se nabaja v tej dolini? Koliko se ga izvozi rezanega, kakor tudi okroglega? Ali bi ne bilo boljše, pošiljati izdelke iz tega lesa, kakor: pohištvo, stavbena dela, po katerih je sedaj toliko popraševanje? Če mora obrtnik na Hrvaškem ali v Srbiji shajati, ki tako drago plača les, zakaj bi naš obrtnik hodil v tujino si iskati kruha, ko ga ima na domači grudi dovolj, samo treba se malo organizirati, in ne samo spati spanje pravičnega. V ta namen se je ustanovila „Lesno obrtna zadruga“ v Mozirju, ki hoče izdelovati pohištvo in druge reči in ga razposiljati. Obžalovanja vredno je od strani obrtnikov, da se tako malo zanimajo za svoj napredek. Zato kličemo: mizarji, tesarji, kolarji in drugi, združimo se v zadrugi, potem smemo pričakovati boljše bodočnosti, kakor je bila sedanjost.

Ljubno. Našega poslovedjo kmetijskega društva napadajo po „Ljudskem glasu“, da deluje proti rdečemu konzumu. Mi člani vidimo njegovo dobro in vestno delovanje, kar je bilo razvidno iz poročila na obnem zboru. Napada ga pa odbornik rdečega konzuma Lork. Šker ni maral poslovedja protipostavno razposojevati denarja Kmetijskega društva. Ustanovitelj rdečega konzuma naj bodo prepričani, da s takimi odborniki, kakor je Lork, bo zelo borova, a boljših pa tako ne dobite. Naše koristno društvo se ne boji bodočega konzuma, ker uživa Kmet. društvo zaupanje kmetov in delavcev, odborniki socialdemokratskega konzuma pa kvečjemu zaupanje Polpertschana, Fileža in — mogoče Enžka.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

Kuharji, ki so bili v vojski zaposleni v vojaških kuhinjah, dobi dober zaslužek od priliki orlovskega tabora v skupnih kuhinjah. Oglasijo se naj takoj pri župnih uradih, kateri naj prijave s svojimi priporočili pošljejo Pisarni za I. slov. orlovski tabor v Mariboru.

Zupne urade opozarjamo na notico „Kuharji“.

Slovenske peke v Mariboru in okolici opozarjamo, da naj Pisarni za I. slov. orlovski tabor v Mariboru, Koroška cesta št. 1, naznani, če želijo v dnevih tabora prodajati v šotirih pri telovadišču svoje pecivo.

Pristašil! Širite naše listel!